

Kopenhag Zirvesi : Hayal kırıklığına rağmen

Aylardır umutla beklenen Kopenhag Zirvesi hayalkırıklığı ile sonuçlandı. 7-18 Aralık tarihleri arasında gerçekleşen zirvenin son saatlerinde şekillenen "Copenhagen Accord" zirvenin hedeflediği bağlayıcı ve adil bir iklim sözleşmesinin oldukça gerisinde kaldı. Mutabakatın en zayıf noktası 2 derecelik küresel ısınmayı kabul etmiş olması. Böyle bir ısınma dünyanın ve üzerindeki yaşamın milyonlarca yıldır içinde bulunduğu, son onbin yıldır insanlığın tarım yaptığı iklim koşullarının tamamen değişmesi anlamına geliyor. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) tarafından yayınlanan Dördüncü Değerlendirme Raporu (AR4) farklı artış senaryolarının etkisini bilimsel bir şekilde ortaya koyuyor. Bugün sadece 0.8 derecelik artış sonucunda Kuzey Kutbu eriyor, dünyanın belli başlı tatlı su havzaları yok oluyor, kasırgaların sıklığı ve gücü belirgin bir şekilde artıyor. World Wildlife Foundation (WWF) "Living Planet" raporuna göre son otuzbeş yılda (bildiğimiz) canlı türlerinin %30'u dünya üzerinden tamamen silinmiş durumda. Kısaca, 2 derecelik artış biraz daha ılık bahar günleri ve yüksek koruma faktörlü güneş kremleri anlamına gelmiyor.

Hayalkırıklığına rağmen, Kopenhag Zirvesi geleceği şekillendirecek güçlü bir hareketin büyümesini sağladı: İklim Adaleti Hareketi. Bu hareket, bugüne kadar gerçekleşen karbon salımının önemli bir bölümünden sorumlu Kuzey Yarımküre ülkeleri ile adalet arayışı içindeki Güney Yarımküre ülkeleri arasındaki gerilimden besleniyor. Global karbon emisyonu pazarının 1.2 trilyon USD civarındaki yıllık büyüklüğü ile sanayileşmiş ülkelerin Güney Yarımküre için gelecek üç yılda ayırmaya niyetlendiği 100 milyar USD arasındaki uçurum bu gerilimin en önemli göstergesi. Mevcut durumu anlatan bir metafor arıyorsak; tüm insanlığa (aslında tüm canlılara) ait olan atmosferi son iki yüzyıldır "kendi malı" gibi kirleten sanayileşmiş ülkelerin sanayileşme yolculuğuna halen devam eden ülkeleri pahalı bir yemeğin sonuna davet ettiğini ve sadece kahve ikram edip tüm hesabı ödemesini beklediğini hayal edebiliriz.

İklim değişikliğinin kuraklık, yükselen okyanus seviyeleri ve ani doğal felaketler ile milyonlarca insanın hayatını çok kısa bir süre içinde nasıl etkilediği düşünülürse İklim Adaleti Hareketi'nin tabandan gelen potansiyel gücü daha iyi anlaşılabilir. Devletlerin, sivil toplum örgütlerinin ve sokaktaki insanın katıldığı hareket ülkelerin karbon salımını objektif bir şekilde raporlayacak bağımsız bir ölçüm mekanizmasının hemen devreye alınması ve adil, kapsamlı, hukuken bağlayıcı, kirleteni cezalandıran uluslararası bir iklim mahkemesinin kurulmasını talep ediyor. Bu talepler şimdilik radikal olarak görünse de, Aralık 2010'da Mexico City'de gerçekleşecek yeni zirveden bağlayıcı bir anlaşma çıkması ve 2 derece kararının revize edilmesi hala olası...

Sonuç ne olursa olsun, küresel iklim krizi geleceği şekillendiren en önemli değişim faktörü olmaya devam edecek.

